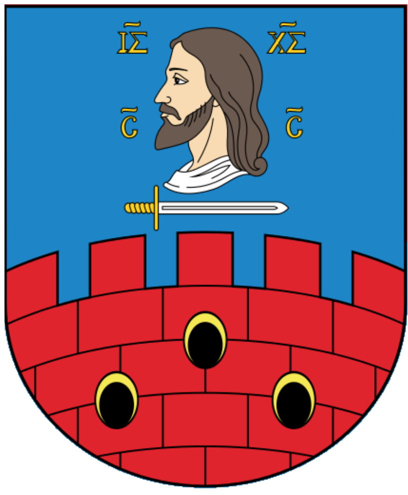

Кроч на свой родны, дзвінскі ўзгорак, каб глядзець у будучую сінь

ДЗВІНСКІ ЎЗГОРАК

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №10 (115)
ЧЭРВЕНЬ 2020 ГОДА

ЖЫЦЬЦЁВЫЯ ГІСТОРЫІ

БЫЛЫ ІДЭОЛАГ ЗА БАБАРЫКУ

Пасьля сьмерці маці ад COVID, ён пайшоў збіраць подпісы за Бабарыку.

Віцебчуку Сяргею Міхасёву 61 год. Раней ён быў вялікім міліцэйскім кіраўніком: узначальваў Першамайскі РАУС Віцебска, потым працаваў намеснікам начальніка УУС Віцебскага аблвыканкама па ідэалагічнай рабоце і кадравым забесьпячэньні. Даслужыўся да палкоўніка.

У 2012 годзе Міхасёў выйшаў на пенсію. Пэўны час папрацаваў юрысконсультам у прыватнай фірме, затым быў начальнікам бюро пашпартызацыі насельніцтва УУС Віцебскага аблвыканама.

Сёлета ён увайшоў у ініцыятыўную групу Віктара Бабарыкі і з гонарам расказвае: сабраў амаль тры сотні подпісаў!

«Але тыдзень таму я звольніўся. Скажам так: заяву напісаў па ўласным жаданні, — распавядае Міхасёў «Нашай Ніве». — Ці былі праблемы на працы праз удзел у групе Бабарыкі? Давайце без каментаў на гэтую тэму».

Міхасёў запэўнівае: раней ён наўпрост палітыкай ніколі не займаўся. Хіба толькі галасаваў «не за дзеючага кіраўніка краіны і ў 2010, і ў 2015».

«Але ж усяму ёсць мяжа. Цярпенне скончылася. Сам я лічу, што ў краіне трэба мяняць шмат што. Гэта маё меркаванне.

Можа быць, апошняй кропляй стала сітуацыя з каранавірусам. У мяне родная сястра жыла з ляжачай маці ў Оршы. Маме было 85 гадоў. І ў сястры з'явіліся ўсе сімптомы кавіда, тэмпература трымалася тры тыдні… Але тэстаў мы не дабіліся, іх не зрабілі ні сястры, ні маме. Нават я са сваімі сувязямі нічога не змог зрабіць. Хлусня на ўсіх узроўнях наконт каранавіруса, гэтыя байкі, што ўсё нармальна… У выніку сястра паправілася. Але на гэтым тыдні будзе 40 дзён па маці… — расказвае «Нашай Ніве» Сяргей Міхасёў.

— І гэтая сітуацыя з каранавірусам была апошнім штуршком не толькі для мяне, я так мяркую. Я, пакуль збіраў подпісы, пачуў ад людзей шмат што: яны проста хацелі выгаварыцца і расказвалі мне пра свае праблемы.

І цяпер выбары мусяць быць шчырымі і празрыстымі, бо калі Бабарыка не прыме ў іх удзел, то выбары проста не адбудуцца. Чаму? Бо выбар людзей сёння відавочны. Відавочна, што большасць сёння за Бабарыку.

Прычым бачная зацікаўленасць людзей. Нават у вёсцы, дзе маё лецішча, усе падпісаліся за Бабарыку без сумневаў. А тыя, хто не меў з сабою пашпартоў, пасля нават самі прыходзілі да мяне, каб пакінуць подпіс».

Агулам, кажа Міхасёў, ён змог сабраць каля 300 подпісаў. Цяпер ён уступіў і ў групу па правядзенні рэферэндума, які прапанаваў Бабарыка. Таму палкоўнік у адстаўцы працягне збіраць подпісы і далей.

«Чаго чакаць далей — цяжка сказаць. Хацелася б пазітыўных перамен. Без Майданаў, якімі нас палохаюць. Нармальныя людзі, якія вось і стаяць у ланцугах, Майданаў не шукаюць, ім яны не патрэбныя. Яны проста хочуць быць пачутымі, усяго толькі. Але не зусім атрымліваецца», — мяркуе Міхасёў.

Цікава, што літаральна на днях з дзяржаўнай працы звольнілася і яго жонка — Валянціна Міхасёва. Яна шмат гадоў адпрацавала суддзёй Кастрычніцкага раёна Віцебска. У 2006 годзе Міхасёва карала суткамі прыхільнікаў Мілінкевіча, у 2017 — адпраўляла на суткі журналістаў-фрылансераў за асвятленне Дня Волі. Праваабаронцы ўключалі яе ў «чорны спіс» — прасілі, каб Еўрасаюз не пускаў яе.

Цяпер стала вядома, што суддзя Міхасёва сышла з пасады.

Сяргей Міхасёў запэўнівае, што палітыкі ў яе рашэнні нібыта ніякай няма.

«Яна сама звольнілася. Гэта яе прыватнае рашэнне, не звязанае з палітыкай. Гэтае рашэнне даўно назравала. Бо немалады ўжо ўзрост і праца няпростая, — сцвярджае Сяргей Міхасёў.

— Што тычыцца палітыкі і маёй сённяшняй актыўнасці, то жонка стараецца ў гэтыя пытанні не ўмешвацца. Яна не прымае ўдзел, і пазіцыю сваю не выказвае».

«Наша Ніва»

ВЫБАРЫ 2020

ВІЦЕБСКУЮ ПРАВААБАРОНЦУ АШТРАФАВАЛІ

20 базавых мусіць заплаціць Ірына Трацьцякова за маніторынг збору подпісаў у Віцебску.

24 чэрвеня ў судзе Чыгуначнага раёну Віцебску судзьдзя Алена Грабянчук прызнала праваабаронцу Беларускага Хэльсынскага камітэту Ірыну Трацякову вінаватай ва ўчыненьні адміністрацыйнага правапарушэньня, прадуг-леджанага арт. 23. 34. КаАП. Праваабаронца хадайнічала, каб судовае паседжаньне прайшло безь яе.

Зь міліцэйскага пратаколу вынікае, што 19 чэрвеня Ірына Трацякова ўзяла актыўны ўдзел у несанкцыянаваным уладамі пікетаваньні. Цягам двух гадзінаў яна знаходзілася ля ГЦ «Марка-Сіці», дзе адбываўся збор подпісаў за Ціханоўскую і Бабарыку, і публічна выказвала свае інтарэсы («пляскала ў далоні»). Сваімі дзеяньнямі яна нібыта парушыла заканадаўства аб масавых мерапрыемствах.

Але зь пісьмовага тлумачэньня Трацяковай паўстае зусім іншая карціна. У той дзень у раёне «Марка-Сіці» яна, як праваабаронца, ажыцьцяўляла маніторынг збору подпісаў на пікетах падчас выбарчай кампаніі згодна з накіраваньнем Беларускага Хэльсынскага камітэту. Паводле Трацяковай, уздоўж праезнай часткі яна не выстройвалася і ў далоні ня пляскала, свае асабістыя ды іншыя інтарэсы не выказвала. Удзелу ў несанкцыянаваным пікетаваньні ня брала. Прасіла спыніць адміністрацыйную справу ў сувязі з адсутнасьцю складу правапарушэньня.

Акрамя таго, ад яе паступіла скарга на дзеяньні намесьніка начальніка аддзелу аховы правапарадку і прафіляктыкі УУС адміністрацыі Першамайскаага раёну Віцебску Вадзіма Скрымянка. У скарзе яна ўказала, што з пададзенымі ў пратаколе фактамі яна ня згодная. Зьвярнула ўвагу суду на той факт, што накіраваньне БХК знаходзілася пры ёй, але міліцыянт адмовіўся далучыць яго да справы. Якім чынам правядзеньне маніторынгу замахваецца на дзяржаўную ці грамадзкую бясьпеку, у пратаколе таксама не тлумачыцца.

Як лічыць праваабаронца, сваімі дзеяньнямі маёр міліцыі парушыў абавязкі, узятыя на сябе Рэспублікай Беларусь, і просіць прызнаць ягоныя дзеяньні неабгрунтаванымі.

У сваю чаргу, маёр міліцыі Скрымянок адхіліў скаргу праваабаронцы БХК і цалкам падтрымаў у судзе пратакол, складзены на Ірыну Трацякову, хаця сам сьведкам падзей 19 чэрвеня ня быў. Таксама супрацоўнік МУС настойваў на тым, што Трацякова пляскала ў далоні разам зь іншымі. Даваць нейкія тлумачэньні наконт яе скаргі Скрымянок адмовіўся.

Разгледзеўшы матэрыялы справы, судзьдзя Алена Грабянчук вырашыла, што ў дзеяньнях Ірыны Трацяковай маецца склад правапарушэньня, прадугледжанага часткай 1 артыкулу 23.34 КаАП, і пакарала яе штрафам у памеры 20 базавых велічынь (540 рублёў).

Праваабаронца Павал Левінаў лічыць, што для праваахоўных органаў Беларусі ня мае значэньня, ці ты назіральнік БХК, ці просты грамадзянін.

«Суд прайшоў як заззвычай. За 15 хвілін дзяржава зарабіла 20 базавых велічынь. Хвіліна – 1 базавая! Я б таксама хацеў атрымліваць такі заробак. А калі сур'ёзна, я ўпэўнены, што дадзеная пастанова будзе адмененая. Занадта шмат правапарушэньняў з боку МУС, але судзьдзя іх не заўважала», – пракамэнтаваў вынікі суду віцебскі праваабаронца Павал Левінаў.

Якаў Дрозд

САБРАЛІ 5 ТЫСЯЧ ПОДПІСАЎ

Віцебская каманда «Страны для жизни» падала 5 тысяч подпісаў у выбарчыя камісіі.

Паводле інфармацыі сябра ініцыятыўнай групы і зборшчыцы подпісаў Вікторыі Ксянзовай, наагул у Віцебскай вобласці сабрана ўжо больш 10 000 подпісаў за вылучэнне ў кандыдаты на пасаду прэзыдэнта Сьвятланы Ціханоўскай.

Але збор подпісаў на гэтым не заканчваецца — пікеты будуць праходзіць яшчэ 17-19 чэрвеня ў некалькіх гарадах рэгіёну, у тым ліку і ў Віцебску. Сабраныя за гэтыя дні подпісы будуць пададзеныя ў камісіі па выбарах у пятніцу 19 чэрвеня.

Працэдура падачы подпісаў прайшла ў даволі спакойнай атмасфэры. Ніякіх перашкод ці правакацый улады не чынілі. Спатрэбілася ўсяго дзьве гадзіны, каб аб'ехаць з паперамі ўсе тры выбарчыя камісіі. Сябры выбаркамаў, якія прымалі лісты, былі падкрэслена ветлівымі і гаваркімі.

«У мяне такое адчуваньне, што гэтыя людзі ў камісіях самі ўжо стаміліся ад дзейнай улады. Неяк нават з надзеяй у вачах на нас глядзелі, калі мне, канечне, не падалося...» — падзяліўся ўражаньнямі каардынатар ініцыятыўнай групы Сьвятланы Ціханоўскай у Віцебску Уладзімер Кійко.

Уладзімер Бяляўскі
"Віцебская вясна"

КУЛЬТУРА

МИНКУЛЬТ ТРЕБУЕТ УБРАТЬ «ЛУКОВИЦУ»

Министерство культуры требует убрать с 200-летнего дома усадьбы Маньковского в Мазолово купол-луковицу. Купол самовольно установлен на здание приходом храма Иоанна Воина, сообщают «Народные новости Витебска».

2 июня письмо из Минкульта было направлено Витебским обл- и райисполкому, а также прокуратуре Витебской области. Оно опубликовано в городском чате «Витебск: ПДД, экология, архитектура». В документе говорится, что на памятник архитектуры 3-й категории «Усадебный дом бывшей усадьбы „Милое" в деревне Мазолово» без согласования с Минкультом был установлен купол, что привело к научно необоснованному изменению историко-культурной ценности.

Кроме нарушений, допущенных собственником здания, в письме упоминается и то, что местные власти до сих пор не предоставили в Министерство культуры паспорт материальной историко-культурной ценности и не разработали проект охранной зоны.

В связи с этим министерство требует незамедлительных мер реагирования от рай- и облисполкома:привлечь к административной ответственности ответственных лиц, в том числе собственника;

организовать мероприятия по устранению допущенных нарушений, в том числе по приведению вида историко-культурной ценности к историческому;

обеспечить направление в Министерство культуры паспорта ИКЦ и проекта зон охраны.

Усадьба «Милое» в Мазолово была построена витебским губернским прокурором Игнатом Маньковским в 1804 году. В советское время в доме было общежитие для работников местной ПМК.

Позже собственником заброшенного на том момент усадебного дома стала православная община прихода храма Ионна Воина. Купол-луковицу на более чем 200-летнее здание новый собственник водрузил, судя по фото из космоса и публикациям в интернете, во второй половине 2018 года.

Так называемая луковичная глава — разновидность купольного покрытия в форме луковицы. Подобные купола издавна используются на Среднем Востоке, в Турции и Индии. Со второй половины XVI века получили широкое распространение в Московском княжестве, став традиционными. В Беларуси до XIX, когда земли Великого княжества Литовского были оккупированы Российской империей, подобные архитектурные элементы не использовались.

Tut.by

ВЫБАРЫ 2020

ВАЛЕРЫЙ ЦАПКАЛА Ў ВІЦЕБСКУ

8 чэрвеня на сустрэчу з Цапкалам ля «Марка-сіці» прыйшло ня менш за 300 віцяблянаў.

Свой выступ палітык пачаў з закліку ставіць свае подпісы за ўсіх прэтэндэнтаў у кандыдаты на прэзыдэнцтва – без выключэньня. Цапкала мяркуе, што такі падыход дасьць магчымасьць кожнаму зь іх рэпрэзэнтаваць свой вобраз Беларусі будучага, каб разумець, у якім напрамку рухацца.

Цапкала перакананы, што на сёньня вобраз будучага згублены, як згубленыя і ўсялякія арыентыры. І гэта, на ягоную думку, самая вялікая праблема: беларусы зьяжджаюць туды, дзе больш магчымасьцяў і дзе ёсьць надзея.

«Пры цяперашнім курсе, пры цяперашнім становішчы справаў у нас няма надзеі. Мы яе ня бачым, таму наша задача сфармаваць вобраз будучага, прапанаваць канкрэтныя шляхі дасягненьня гэтай мэты», – зазначыў ён.

5 рэчаў, якія хоча зрабіць Цапкала: Рэфармаваць прамысловасьць, рэфармаваць сельскую гаспадарку, сур'ёзна ўзьняць узровень адукацыі, цалкам рэфармаваць сыстэму аховы здароўя, рэфармаваць сыстэму дзяржаўнага кіраваньня. Такі падыход, упэўнены Цапкала, дасьць магчымасьць не назіраць з зайздрасьцю за пасьпяховым разьвіцьцём іншых краінаў, а дазволіць, каб іншыя краіны глядзелі на беларусаў і казалі, «што гэта крута, гэта пэрспэктыўна…»

«Расея – гэта наш стратэгічны партнэр. Існуе правільная традыцыя, калі пры зьмене палітычнай улады першыя візыты робяцца ў краіну, зь якой існуюць найбольш блізкія стасункі. Нам лёсам прадвызначана мець з Расеяй асаблівыя адносіны», – упэўнены Цапкала.

Цапкала заявіў, што мытны зьвяз не працуе. Існуе каля 400 пазыцый, якія абедзьве краіны ніяк ня могуць узгадніць, і наўрад ці гэта будзе ўзгоднена, бо Расея найперш – сыравінная краіна.

«У нас жа мы можам будаваць толькі эканоміку ведаў, бо можам разьлічваць толькі на наш інтэлект, прадпрымальнасьць, здольнасьць і таленты. І гэта натуральна, што мы будзем разьвіваць эканоміку не капіталаёмістую, ня энэргаёмістую», – лічыць Цапкала.

«Выкладчык мусіць стаць асновай нашага грамадзтва, бо нам няма на што абаперціся, акрамя нашага інтэлекту. Гэта адзіная наша канкурэнтная перавага. Пэдагог мусіць стаць самым паважаным чалавекам. Мы хочам, каб у нас былі найлепшыя ў сьвеце школы», – заявіў.

Тры слупы нашай канкурэнтнай дзеяздольнасьці: «Адукацыя, адукацыя і яшчэ раз адукацыя!»

«У нас мусіць быць нармальнае прафэсійнае войска, у якое мусіць быць конкурс. Сёньня адзін апэратар дрону важнейшы за дзесяць тысячаў дзецюкоў з аўтаматам Калашнікава, бо ваенныя дзеяньні сталі тэхналягічнымі. У нас рыхтуюцца да вайны, якая ўжо прайшла, а не да будучай вайне».

Што тычыцца абавязковага прызыву, то, як выказаўся прэтэндэнт у кандыдаты, ён мусіць абмяжоўвацца двума днямі. У першы дзень прызыўнік мусіць навучыцца зьбіраць і разьбіраць аўтамат, а ў другі – навучыцца страляць. І гэтага будзе дастаткова.

Цапкала выступае за зьмешаную форму дзяржаўнага кіраваньня, дзе прэзыдэнт як кіраўнік выканаўчай улады прызначае ўрад не па сваім уласным рашэньні, а на падставе парлямэнцкай большасьці. Калі прэзыдэнт ня мае большасьці ў парлямэнце, ён фармуе кааліцыйны ўрад.

Валер Цапкала лічыць, што трэба ствараць такую парлямэнцкую сыстэму, пры якой адну палову ці нават дзьве траціны дэпутатаў будуць складаць прадстаўнікі, абраныя па партыйных сьпісах, а другую – рэгіяналы, якія вылучаліся па мажарытарных акругах.

Цапкала мяркуе, што падатак на прыбытак і падатак з продажу трэба пакідаць у распараджэньні органаў мясцовай улады. А падаходны падатак будзе ісьці ў цэнтар, для ўтрыманьня парлямэнту і ўраду.

«Дарожны збор мусіць існаваць для камэрцыйных аўто, якія перавозяць грузы. Яны чыняць дадатковую нагрузку на дарожнае пакрыцьцё. Для легкавікоў дарожны збор будзе адменены», – кажа Цапкала.

Якаў Дрозд

ЗДАРЭННЕ

СПАСТИ ЕЕ НЕ УДАЛОСЬ

14-летняя девочка утонула в Витебском районе, спасая маленького мальчика.

23 июня днем в Витебском районе 14-летняя девочка пошла с другими детьми на речку Суходровка купаться. В какой-то момент она увидела, как тонет 8-летний мальчик и бросилась его спасать.

Девочка успела вытолкнуть его к берегу, однако сама начала тонуть. Дети побежали в деревню и позвали ее отца, который достал тело ребёнка из воды.

Медики констатировали смерть ребенка.

«Віцьбічы»

ПРАТЭСТ

АЛЯКСАНДРА ДУБРОЎСКІХ АСУДЗІЛІ НА 10 СОДНЯЎ

У пятніцу 20 чэрвеня суд Віцебскага раёну на падставе ч.1 арт 17 КаАП (дробнае хуліганства) пакараў віцебчука Аляксандра Дуброўскіх 10 содняміі адміністрацыйнага арышту. Мужчына прызнаны вінаватым у тым, што з хуліганскіх намераў сарваў дзяржаўны сьцяг на пароме ў пасёлку Сураж Віцебскага раёну.

Паводле пратаколу, 3 чэрвеня пасьля 23.00 у г.п. Сураж на пароме праз Дзьвіну паромшчыкі Іваноўскі і Вінаградаў сталі сьведкамі таго, як невядомы ў капюшоне сарваў дзяржаўны сьцяг РБ, прымацаваны на даху бытоўкі. Пра здарэньне паромшчыкі паведамілі ў праваахоўныя органы. Як адзначана ў пратаколе са словаў сьведкаў, «белая частка сьцяга засталася на дрэўку, а чырвоную і зялёную неапазнаны мужчына пакінуў побач». Пасьля гэтага зьнік. Ніякіх зьдзеклівых дзеяньняў са сьцягам не чыніў.

У выніку пошукавых дзеяньняў міліцыянты выйшлі на віцебскага актывіста і блогера Аляксандра Дуброўскіх. Ад тлумачэньня матываў свайго ўчынку мужчына адмовіўся. Дуброўскіх быў затрыманы і 18 чэрвеня быў зьмешчаны ў ІЧУ.

Падчас судовага працэсу апыталі сьведку – матароста парому Іваноўскага, які апазнаў у Аляксандры Дуброўскіх таго незнаёмца, які сарваў дзяржаўны сьцяг. Іваноўскі патлумачыў, што на пытаньне паромшчыкаў, навошта было зрываць сьцяг, Дуброўскіх адказаў: «Гэты сьцяг тут ня мусіць вісець. Тут мусіць вісець іншы сьцяг – бел-чырвона-белы! Сьцяг свабоды!»

Аляксандар Дуброўскіх хадайнічаў перад судом, каб той не караў яго «суткамі», а прызначыў штраф, бо кепска сябе адчувае (18 чэрвеня зь ІЧУ яго вазілі ў абласную лякарню). Але судзьдзя Зубеня ня ўзяў хадайніцтва пад увагу.

Судзьдзя Міхаіл Зубеня палічыў доказаным вінаватасьць Аляксандра Дуброўскіх і пакараў актывіста адміністрацыйным арыштам на 10 содняў.

Ян Сьведка

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

САМАІЗАЛЯЦЫЯ Ў ГЕАГРАФІЧНЫМ ЦЭНТРЫ ЕЎРОПЫ

Вясна 2020 года папоўніла наш слоўнікавы запас словам «самаізаляцыя», пад якім разумеецца сукупнасць абмежавальных мераў, што ўводзяцца ўрадам для барацьбы з распаўсюджваннем небяспечных захворванняў.

Слова гэта не новае, але ў гутарковай мове сустракалася раней нячаста. Патрэбы ў ім не было. У сучасных жа пікейных камізэлек, схільных паразважаць пра вялікую палітыку, ва ўжытку было слова «ізаляцыянізм».

Са школьных гадоў у памяці застаўся фразеалагізм «адгарадзіцца кітайскай сцяной». Пабудавана тая сцяна была, калі хто забыў, з мэтай абароны ад качэўнікаў, але зрабіла свой унёсак у тэхналагічнае адставанне калісьці адной з самых развітых краін свету.

Сучасны прыклад самаізаляцыі — Паўночная Карэя. Яе бацька-заснавальнік Кім Ір Сен вынайшаў уласную ідэалогію чучхэ, у цэнтры якой — «чалавек і рэвалюцыйныя ідэі, накіраваныя на ажыццяўленне самастойнасці народных масаў».

Не ведаю, як там у народных паўночнакарэйскіх масаў з самастойнасцю, але з забеспячэннем элементарным шырспажывам не склалася. Мяркую з чужых слоў, бо ўбачыць гэта шчасце на ўласныя вочы не давялося.

Качэўнікі перамагаюць аселых

Сёння знойдзецца няшмат ахвочых ісці шляхам, які завяшчаў Кім Ір Сен, тым больш у Беларусі. Эканоміка рэспублікі-партызанкі экспартна арыентаваная, што пацвярджаецца доляй экспарту ў ВУП (70,46% па выніках 2018 года). У ЗША, між іншым, гэты паказчык за пазамінулы год склаў 12,22%. Ведай нашых!

Аднак радавацца тут асабліва няма чаму. Вялікай эканоміцы працсей быць самадастатковай. Таму ўсе размовы на тэму імпартазамяшчэння — гэта размовы на карысць бедных. Дасягненне сур'ёзных поспехаў на гэтым напрамку магчыма толькі за кошт увядзення дзяржаўнай манаполіі на знешні гандаль і выбудоўвання «жалезнай заслоны» па ўсім знешнім перыметры.

Падабацца гэта камусьці ці не, аднак глабалізацыя даўно стала фактам. Яна адбываецца стыхійна, самаадвольна і бязладна. Не мае сэнсу шукаць людзей, якія сядзяць за пультамі кіравання глабалізацыяй, займаюцца планаваннем і прымаюць на сябе адказнасць за яе канчатковыя вынікі. Аматарам канспіралогіі тут няма чым пажывіцца.

…Як тут ні прыгадаць ярлык «донара еўрапейскай стабільнасці», што так старанна налепліваецца прапагандай на рэспубліку-партызанку. Аднак да моцнай дзяржавы, чыя сіла палягае ў архаічнай уладнай вертыкалі, ён прыляпляцца не жадае. Таму варта толькі выстраіцца чэргам у некалькі сотняў метраў з ахвочых паставіць подпісы за не ўхваленых зверху кандыдатаў, як тут жа пачынаюцца крыкі: «Ратуйце! Майданутыя разгойдваюць лодку! Недапушчальна!»

Сілу беларускай дзяржаўнасці яе архітэктар бачыць у здольнасці падтрымліваць стабільнасць — гэта значыць, нязменнасць. У гэтай сіле ў наша дынамічнае стагоддзе і палягае яе (дзяржаўнасці) галоўная слабасць. Качэўнікі-рэваншысты насядаюць з усіх бакоў.

Узор поспеху качэўнікаў над аселымі сялянамі мы сёння назіраем на прыкладзе «Газпрама», нацыянальнага здабытку «нашай Расіі». Колькі сотняў мільярдаў долараў гэты газавы гігант убухаў за апошнія гады ў будаўніцтва газаправодаў! Аднак заяўленая мэта стаць манапалістам дасягнутая не была. Танкеры са звадкаваным газам перамаглі закапаныя ў зямлю і марское дно трубы. Сёння кошт за 1 тысячу кубаметраў газу на спотавых рынках Еўропы апускаецца да 40 долараў, у той час як Беларусь атрымлівае яго па трубе за 127 «зялёных». Танней было б пампаваць газ з Польшчы. Але сваю частку трубы мы прадалі. Так што бачыць вока, ды зуб не мае.

Жаночы лісліві голас

На сайце Міністэрства эканомікі чытаю: «Імпартазамяшчэнне — дзяржаўная палітыка, накіраваная на рацыяналізацыю імпарту тавараў і паслуг з дапамогай стымулявання айчынных вытворцаў аналагічных прадуктаў, стварэнне на тэрыторыі краіны новых прадпрыемстваў, у тым ліку і з удзелам замежнага капіталу, для арганізацыі выпуску прадукцыі, якая раней імпартавалася».

…У нас поўна ўмельцаў, здольных зрабіць аналагічнае з палітычнымі інстытутамі ды культурнымі каштоўнасцямі.

Вытворчасць аналагаў у гуманітарнай сферы ў Беларусі пастаўленая на паток. Адзін з такіх у чарговай сваёй версіі нараджаецца на нашых вачах. Імя яму — «выбары».

Каб не вынаходзіць ровар, прапаную звярнуцца па дапамогу да Вікіпедыі: «Выбары — гэта працэдура абрання каго-небудзь шляхам адкрытага або таемнага галасавання. Выбары — адна з найбольш распаўсюджаных формаў удзелу грамадзян у грамадска-палітычным жыцці дзяржавы, краіны, рэгіёну (рэгіянальныя выбары), арганізацыі і гэтак далей...»

… «Магчыма. Усё магчыма», — чую я жаночы лісліві голас, што льецца аднекуль зверху. А каб мяне не ахапілі сумневы, той жа голас тлумачыць: «Не бойся пандэміі. Яна наклала свой адбітак. І гэта мінус. Але ўсе выбаршчыкі будуць знаходзіцца ў краіне. І гэта плюс. Нават калі яны будуць адпачываць, то мы дамо ўсе магчымасці, каб яны прагаласавалі па месцы адпачынку. Студэнтам мы дамо магчымасць прагаласаваць па месцы іх пастаяннага пражывання, там, дзе яны будуць знаходзіцца ў бацькоў. Людзям, якія будуць на лецішчах, мы таксама дамо магчымасць прагаласаваць у сельсаветах, сельскіх участковых выбарчых камісіях»…

Выжываюць толькі наймацнейшыя

Але працягнем падарожжа па азбукавых паліталагічных ісцінах, і дапаможа нам у гэтым расійскі правазнаўца Андрэй Медушэўскі: «У сучаснай глабальнай канкурэнцыі выжывуць толькі наймацнейшыя краіны. А наймацнейшыя — гэта тыя, якія маюць развітую прававую сістэму, грамадзянскую супольнасць, дзе інстытуты працуюць адэкватна і дзе грамадзяне маюць развітую правасвядомасць. А калі гэтага няма, то такая сістэма асуджаная на паразу».

Нічога з пералічанага вышэй у беларускага варыянту моцнай дзяржавы няма, дый не прадбачыцца. Таму не на пустым месцы нараджаюцца крыкі: «Ратуйце! Майданутыя разгойдваюць лодку! Недапушчальна!» Немагчыма канкураваць на знешніх рынках, калі ўся энергія дзяржавы накіраваная на знішчэнне любых відаў канкурэнцыі ўнутры краіны.

Па свежы прыклад хадзіць далёка не давядзецца. 12 чэрвеня АП наведаў Віцебскую вобласць. Размова з вертыкальшчыкамі зайшла пра кансалідаваны экспарт мясцовых відаў паліва (пелет). Галоўная ўмова поспеху, на думку АП, — адсутнасць канкурэнцыі вытворцаў адзін з адным на еўрапейскім рынку: «Пачнем канкураваць адзін з адным, саб'ем цану, у мінус пойдзем па рэнтабельнасці». Выснова не прымусіла сябе доўга чакаць: «Вазьміце ў адны рукі рэалізацыю прадукцыі».

У адны рукі ў 1994 годзе была ўзятая Беларусь. Яе ўсё яшчэ можна пабачыць на палітычнай карце. Дзякуй рэжыму самаізаляцыі. Дасягаецца ён не за кошт «жалезнай заслоны». Дый пра якую заслону можа ісці гаворка, калі істотную частку бюджэтных даходаў забяспечвае транзіт еўрапейскіх тавараў у Расію і расійскай сыравіны ў Еўропу.

Нашу самаізаляцыю забяспечвае «асаблівы шлях». Беларускі палітычны клас з кожным годам культурна ўсё больш не стасуецца са сваімі еўрапейскімі калегамі. Каранавірус гэта лішні раз пацвердзіў. Таму дарэмна чакаюць адкрыцця мяжы з Літвой уладальнікі шэнгенскіх візаў. Зрэшты, гэта прыватнасць. Аднак жыццё з такіх прыватнасцяў і складаецца.

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

САМАЎПРАЎСТВА

«ГЭТА НАГАДВАЕ ВЫБАРЫ Ў АФРЫКАНСКІХ ДЫКТАТУРАХ…»

За два месяцы да прэзідэнцкіх выбараў у Бела-русі больш за сто ключавых палітычных фігур, папулярных блогераў і людзей з атачэння прэтэндэнтаў на пасаду прэзідэнта арыштавана па крымінальных справах або асуджана па адміністрацыйных.

«Па стане на 16 чэрвеня, па звестках Праваабарончага цэнтра „Вясна", у перыяд з 6 мая ў Беларусі па адміністрацыйных артыкулах, якія выкарыстоўваюцца ў мэтах палітычнага пераследу за выказванне меркавання, 97 чалавек былі прыцягнутыя судамі да адміністрацыйнай адказнасці ў выглядзе арышту (у агульнай суме былі прызначаныя 1246 сутак арышту). Па такіх жа артыкулах 105 чалавек атрымалі штрафы агульным памерам каля 90.000 рублёў.

Суды працягваюць выносіць у дачыненні да грамадзян, якія ўдзельнічаюць у мірных сходах, адміністрацыйныя арышты на тэрмін да 15 сутак. У дачыненні да некаторых актывістаў вынесена некалькі судовых пастаноў аб арышце за ўдзел у розных мерапрыемствах. Такім чынам, яны будуць знаходзіцца пад арыштам больш за 15 сутак (па стане на 16 чэрвеня палітыку Паўлу Севярынцу суды прызначылі 75 сутак, палітыку Мікалаю Статкевічу — 30 сутак, блогеру You-Tube канала MozgON Уладзіміру Цыгановічу — 30 сутак і г. д.).

Умовы адбывання пакарання ў мінскім Цэнтры ізаляцыі правапарушальнікаў (ЦІП), дзе знаходзіцца большасць арыштаваных, можна кваліфікаваць як жорсткае, бесчалавечнае і прыніжаючае годнасць абыходжанне.

Праваабаронцы інфармуюць спецдакладчыкаў пра факты пагроз вылучэнцы ў кандыдаты Святлане Ціханоўскай, пераследу сябраў яе ініцыятыўнай групы і зборшчыкаў подпісаў, а таксама пра ціск на вылучэнца ў кандыдаты Віктара Бабарыку і сябраў ініцыятыўнай групы, пра ператрус у ягоных калег і сяброў і затрыманне 15-ці чалавек. Праваабаронцы ацэньваюць гэтыя дзеянні ўладаў як незаконныя, палітычна матываваны ціск на прэтэндэнтаў на пасаду прэзідэнта, які выкарыстоўваецца з мэтай прымусіць іх адмовіцца ад свайго рашэння ўдзельнічаць у выбарах», — пішуць праваабаронцы.

РПГА «Беларускі Хельсінкскі Камітэт» і Праваабарончы цэнтр «Вясна» звярнуліся да Вярхоўнага камісара Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па правах чалавека і шэрагу спецыяльных тэматычных дакладчыкаў ААН з просьбай прыняць усе адпаведныя меры для аказання садзейнічання ў паляпшэнні бягучай сітуацыі з правамі чалавека ў Беларусі, а таксама ў правядзенні сумленных і справядлівых выбараў.

Нагадаем, што кіраўнік штаба патэнцыйнага кандыдата ў прэзідэнты Сяргей Ціханоўскі быў арыштаваны яшчэ да абвяшчэння выбараў, каб не даць яму магчымасці балатавацца самому. А калі ў прэзідэнты замест яго пайшла ягоная жонка, то кагадзе выпушчаны Ціханоўскі быў ізноў арыштаваны, ужо па крымінальнай справе. За кратамі знаходзяцца як мінімум 11 паплечнікаў Ціханоўскага і

(працяг на стар. 4)

САМАЎПРАЎСТВА

(пачатак на стар. №3)

сяброў ініцыятыўнай групы Святланы Ціханоўскай.

Не менш за 18 сяброў і паплечнікаў іншага прэтэндэнта, Віктара Бабарыкі, былі затрыманыя пасля 11 чэрвеня па крымінальных абвінавачваннях. Гэта адбылося пасля таго, як стала ясна, што менавіта Бабарыка сабраў рэкордную ініцыятыўную групу і набірае рэкордную колькасць подпісаў у сваю падтрымку.

Па колькасці затрыманых прыхільнікаў, здаецца, можна вызначаць ступень «небяспечнасці» таго ці іншага праціўніка «гаранта стабільнасці і бяспекі».

Акрамя затрыманняў, адбываюцца і іншыя акцыі запалохвання. Так, пасля выпуску крамай Symbal.by маек з надпісаў «Псіхоз%» у краму прыйшоў АБЭП.

У 2010 годзе Беларусь трапіла ў кнігу рэкордаў Гінэса як краіна, дзе рэкордную колькасць кандыдатаў у прэзідэнты затрымалі ў ноч пасля выбараў.

Падчас кампаніі 2006 года затрыманні насілі масавы характар, але яны адбываліся непасрэдна перад днём галасавання, а не за два-тры месяцы да яго.

У 2020 годзе выбары страчваюць нават першасныя прыкметы «выбараў». Дайшло да таго, што кіраўніца Цэнтрвыбаркама абвінавáціла праціўніка Лукашэнкі ў тым, што яго кампанія была скіраваная на змену ўлады. Масавыя арышты,ператрусы і распальванне варожасці — апошняе адбываецца з абодвух бакоў — пертвараюць «выбарчую кампанію» ў вакханалію. Гэта нагадвае выбары ў афрыканскіх дыктатурах, а не ў Еўропе.

Сам факт палітычных арыштаў робіць свабодныя і справядлівыя выбары немагчымымі. Фактычна, сваімі паводзінамі ўлады Беларусі распісаліся ў няздольнасці перамагчы на выбарах — нават не свабодных, але хаця б з элементамі канкурэнтнасці.

Варта адзначыць, што рэпрэсіі і нечуванае распальванне варожасці з боку дзяржпрапаганды таксама выклікалі беспрэцэдэнтнае яднанне апазіцыйна настроеных слаёў грамадства. Спробы лукашэнкаўскага прапагандысцкага апарату прэзентаваць канкурэнтаў як агентаў замежнага ўплыву не мелі поспеху. Ужо за два месяцы да выбараў краіна аказалася выразна палярызаваная.

Сяргей Гезгала
"Наша Ніва"

РАСІЯ

ЧТО НЕ СДЕЛАЛ РОССИЙСКИЙ ШТЫК, СДЕЛАЕТ РОССИЙСКИЙ ПАСПОРТ

С 17 июня вступили в законную силу поправки в закон о гражданстве Российской Федерации. Они упрощают порядок получения российского гражданства для граждан Беларуси. И это может оказаться соблазном для части белорусского населения. А Кремль в перспективе способен получить зацепку для вмешательства во внутренние дела Беларуси.

В частности, теперь белорусам для получения российского гражданства не нужно проходить собеседование на знание русского языка. Кроме того, с конца июля в силу вступят поправки, которые отменяют и необходимость проживать на территории РФ пять лет, чтобы получить гражданство этой страны, для граждан Беларуси, Казахстана, Молдовы и Украины.

Фактически теперь для того, чтобы получить российский паспорт, гражданам этих стран достаточно просто подать заявление.

Москва расширяет действие своей мягкой силы

Подобные решения со стороны России расширяют действие ее мягкой силы на территорию сопредельных государств. Опыт такой экспансии у РФ уже есть — подобные шаги с «продвижением» российских паспортов были, в частности, опробованы ранее в Абхазии и Южной Осетии. Задолго до событий 2014 года официальные лица Украины заявляли о том, что генеральное консульство РФ в Симферополе выдавало российские паспорта жителям Крыма.

Российский паспорт может быть привлекательным для значительной части населения Беларуси — особенно для тех, кто регулярно выезжает на заработки в Россию. По разным оценкам, временная трудовая миграция из Беларуси в Россию может достигать ста тысяч человек в год.

Кроме того, на предложение получить российское гражданство в упрощенном порядке могут положительно отреагировать люди, имеющие постоянные контакты с родственниками в России, родители абитуриентов, ориентированных на российские университеты, или те жители нашей страны, которые выступают за объединение двух стран в одно государство (таких, согласно различным исследованиям, может насчитываться до 15%).

Как отреагирует Минск?

При этом еще в 2002 году была отменена норма белорусского закона о гражданстве, которая предполагала автоматическую утрату гражданства Республики Беларусь в связи с приобретением гражданства другого государства. Поэтому желающие получить российское гражданство не теряют никаких прав в Беларуси.

Это создает куда более опасную ситуацию, чем с той же картой поляка. При этом последняя нервирует белорусское государство, тогда как на упрощение порядка получения российского гражданства пока нет никакой внятной реакции официального Минска.

Если на территории Беларуси развернется широкая пропаганда возможности получить российское гражданство, то это будет очевидным недружественным шагом со стороны России. Наша восточная соседка может также попытаться увеличить число консульских и иных учреждений на территории нашей страны — именно в них можно будет получить российский паспорт в упрощенном порядке.

Беларуси следует официально заявить, что такие действия будут восприниматься однозначно негативно.

В политическом смысле широкое принятие белорусами российского гражданства де-факто будет формировать в Беларуси пятую колонну и давать России (с ее точки зрения) легитимное право требовать соблюдения прав ее граждан на суверенной территории Беларуси.

Нет сомнений, что в русле своей неоимперской экспансии Кремль рано или поздно воспользуется этой возможностью.

Андрей Егоров, политолог
БЕЛАПАН

ПРАПАНОВА

ЧТО ДЕЛАТЬ В ДЕНЬ ВЫБОРОВ?

Лукашенко, объявившему себя победителем, нужна демонстрация всенародной поддержки в 2/3 голосов избирателей, чтобы заткнуть рот всем его критикам в стране и за рубежом. Однако я верю: мы сможем сокрушить навязанную нам систему выборов!

Лично я буду голосовать против того, чтобы Лукашенко получил мандат на управление страной еще на пять лет. Я призываю всех, кому дорога Свобода, кто не потерял честь и чувство собственного достоинства, имеет гражданское мужество, последовать моему примеру.

Я обязательно приду на избирательный участок, желательно в основной день голосования — 9 августа. Получу бюллетень, удостоверюсь, что на обратной его стороне имеются подписи не менее двух членов избирательной комиссии, затем зайду в кабину для тайного голосования, сложу бюллетень пополам с таким расчётом, чтобы на одной его половине были подписи членов избирательной комиссии. На этой половине бюллетеня укажу номер своего избирательного участка и оторву её, а затем положу в карман. Вторую половину сложу и опущу в урну для голосования (ст.ст. 44, 72 Избирательного кодекса).

При подсчете результатов голосования такие половинки бюллетеней, обнаруженные в урне, должны быть учтены и признаны участковой комиссией недействительными, а данные об их количестве — внесены в итоговый протокол.

Замечу: при принятии решения о признании бюллетеня недействительным участковая избирательная комиссия обязательно указывает на его обратной стороне причины недействительности (бюллетень поврежден, испорчен и т.п.). Эта запись заверяется подписями не менее двух лиц, входящих в состав участковой комиссии. Недействительные бюллетени упаковываются отдельно и хранятся до истечения срока, установленного законом (не менее шести месяцев). Данный порядок прямо предусмотрен ст.ст. 55, 78, 79 Избирательного кодекса.

Как видим, ничего предосудительного в моих действиях нет. Они не противоречат нормам избирательного законодательства, гарантирующим свободу волеизъявления.

Если так же поступят и другие противники Лукашенко, те, кто разуверился во всём, то в ящиках для голосования будут обнаружены сотни тысяч таких половинок, а у граждан на руках окажутся другие половинки бюллетеней с подписями двух членов участковой комиссии и ее номером.

При таком положении вещей у организаторов выборов не будет реальной возможности манипулировать нашими голосами. Для всех присутствующих при подсчете голосов наблюдателей, представителей СМИ, представителей кандидатов и иных лиц, а также членов участковых комиссий будет очевидным наличие этих половинок, необходимость признать их недействительными, посчитать и отразить их количество в итоговом протоколе по результатам голосования.

Другой вариант действий комиссии в этих обстоятельствах, если на них пойдет кто-либо, — прямая фальсификация: подмена бюллетеней либо неправильный их подсчет и отражение в итоговом протоколе. Но эти действия в уголовном законодательстве оцениваются как подлог, заведомо неправильный подсчет голосов или иное искажение результатов голосования и влекут ответственность по статье 192 УК…

Что дает такой способ проявления волеизъявления?

Во-первых, он является законным. Во-вторых, если так поступят многие, то в случае повсеместных фальсификаций у избирателей на руках будут неопровержимые доказательства преступной деятельности организаторов выборов, а у проигравших кандидатов в президенты — возможность в соответствии со статьей 79 Избирательного кодекса требовать от Центральной комиссии признания выборов недействительными.

В-третьих, для кого-то это послужит серьезным предупреждением не совершать преступные действия. В-четвертых, если этот способ будет использован многими (в массовом порядке), он опрокинет всю систему нечестных, непрозрачных выборов, заставит власти пересмотреть подходы к проведению голосования и подсчета голосов избирателей.

В-пятых, и, пожалуй, это основное, если таким образом поступят многие, у кандидата, получившего наибольшее число голосов наряду с Лукашенко, (социологические выкладки показывают, что при таком раскладе он не сможет реально набрать 50% плюс один голос), появится шанс выйти во второй тур голосования.

Реализация данного проекта может послужить мощной побудительной мотивацией для тысяч обманутых избирателей, которые, если власти пойдут на прямую фальсификацию результатов голосования, смогут свои половинки бюллетеней принести на объявленное место сбора для проведения протестных акций.

Другие, кто по каким-то причинам не сможет или не захочет участвовать в уличных акциях, смогут найти способ передать их организаторам — технических возможностей сейчас много. Всё в наших руках!

Как наиболее эффективная данная система сможет себя проявить тогда, когда избиратели придут на участки в основной день голосования, и там будут находиться национальные, возможно, зарубежные наблюдатели, представители СМИ, доверенные лица кандидатов и другие.

Но и при досрочном голосовании недовольные тем, что их загоняют принудительно на участки для голосования, могут таким же способом показать «фигу в кармане», то есть поступить таким же образом: оторвать половинку бюллетеня и бросить её в урну, а вторую положить себе в карман и затем найти способ передать ее тем, кто организует систему контроля и обжалования результатов голосования.

Расскажите о данном способе участия в голосовании своим близким, друзьям, по месту жительства, подъезду, коллегам по работе, распространите эту информацию в интернете.

…Хочу верить, что альтернативные кандидаты в президенты, члены их штабов, если они искренние патриоты и хотят реальных перемен в стране, глубоко вникнут в предлагаемую идею, отбросят свои амбициозные устремления прорваться во власть, предлагая избирателям голосовать за них, и предпримут всё от них зависящее, чтобы предложенная мною идея была дополнена и эффективно реализована.

(скарочана)

Гарри ПОГОНЯЙЛО
БЕЛАПАН

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сененская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 28.06.2020 у 16.10
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.